

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellem részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetmények intézendők.

Örömtüzek.

Magyar hazánk örömtüzet gyújtott, hogy annak lobogó fényénél éltesse azt a királyt, ki belátott a nemzet szívébe s kiolvasta onnét rejtegetett óhaját. Fényes az örömtűz, a magas eget csapdossa lángnyelvével s meglátja fényét az egész világ s bevilágol az a koronák viselőjéhez, mintegy utat mutatva nekik a nemzet szívéhez. Fényes felhőként száll az örömtűz füstje elcsötétítve az északi fényt, mert ennél nem világolhat fényesebben az sem s a hol leereszti egy-egy foszlányát, ott egybeforr a király és nemzet szíve, ott föllángol a szabadság, ott lehull a bilincs, s felhangzik az „életünket és vérünket királyunkért.“

Ti fényben uszó fellegek, tüzeink tömjén füstjén messze szálltok-e, mesze repültök-e a nagy mindenségben? Tudjátok-e az utat, tudjátok-e az irányt, merre kell haladnotok a nagy világűrben? Ti oly magasan jártok, fönna csillagok körül, valjon leláttok-e onnét azon földrésze, melyen béklyóban nyögve esdekel a nép, hogy meghallgattassék? Lelátok-e azon földre, melyen féreg az

ember s rajt tapos az önkény s nincs ki meghallja a jajt, nem hat az fel a trónig, ott némul el a zsámoly előtt? Nézzetek szét a magasban s ott hulljatok le, hol a szenvedők esengnek, s az esdő szavak nem jutnak fel a trónig. Ott essetek le, hol már ványtalpa zat tartja a trónt s nem a nép szíve. Ott hulljatok le, hol nem hallja meg a király népe szavát s oltsátok be ott a király szívébe: életemet s véretem népemért, s a nép szívébe azt a szálló ígét, melyet nemesak felkiáltott a magyar, de meg is tartott: életünket s vérünket királyunkért.

S a mely földdarab, mely hon így lesz beoltva, ott fényleni fog a trón s fénye visszatükröződik a népen.

Szálljatok, szálljatok, ti fényes felhők, ne világoljatok tovább a Magyar hazán, multat, jelent, jövőt bevilágolt a király szava itt s az örömtűz ma visszfénye a királyi szónak.

Maradandó emléket teremt hazánkban a királyi szó, tiz szobor fogja hirdetni hazánk nagyságát a király kegyéből, s még ezek előtt főveget emelve emlékezik vissza a magyar a multba, imába foglalva élteti a királyt s a jövő nemzedék buzdul-

va, lelkesülve oda állítja a tizenegyedik szobrot koronául saját filléreiből a szabadság megteremtőjének, K o s s u t h n a k.

Bácskay Gyula.

Róka fogás.

Folyó hó 30-án tartott közgyűlés alkalmával meggyőződést szerezhetett mindenki, a ki jelen volt, hogy a városi ügyész ur, mily lelkiismeretesen fogja fel hivatását s mily önzetlenül működik közre a közérdek, de legkivált a saját érdekében.

Midőn ezelőtt néhány hónappal a közgyűlés foglalkozott Kállay miniszteri biztos ur azon átiratával, hogy az érdekelt ártéri birtokosok által élvezett 17900 frtos adóvisszatérítési összeg, melynek kieszközléséért Szvoboda Ferencz városi ügyész ur nem kevesebb, mint 12500 frtot tett követelésbe; a jövőben akképpen módosították, hogy 12000 frt lesz folyóvá téve s így minden évben 6000 frttal kevesebb összeg lesz az ártérbirtokosok rendelkezésére bocsájtva, mint eddigelé, vagyis a különbségül mutatkozó 6000 frtot, minden ártérbirtokos, birtoka arányában lesz kénytelen a zsebéből fedezni. — Szarka Mihály képviselő ur akkor azon nézetének adott kifejezést, hogy Ő nem tartja a közgyűlést illetékesnek arra nézve, hogy az ártérbirtokosságot érdeklő, fontos ügyben végérvényesen

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

Mikor én rablóvezér voltam.

Az ötvenes évek elején Párisból Nápolyba utaztam, hogy az Appennin hegység vadregényes vidékeiről néhány vázlatot vegyek föl. Velem volt Roger barátom is, a ki pusztá mükedvelésből jött Olaszországba, hogy annak küceit megismerje.

Nápolyban az „Arany-szarv“ fogadóba szálltunk, melynek tulajdonosnője egy meglehetősen csinos, ámbar már koros olasz nő volt. Kivüle még egy kamasz fiú volt a vendéglőben, de észrevettük, hogy gyakran napokig távol van.

Ez a fiú Beppó volt, Rozina asszonynak, a korcsmárosnőnek fia.

Rozina asszonynyal gyakran beszélgettünk. Épp a hegyek közé való kirándulásunk előestéjén is együtt ültünk a söntésben.

— Jesszusom! Önök a hegyekbe mennek? — sipított a vendéglősnő.

— Ugy van jó asszony!

— Ne kísérsék az Istent!

— Ugyan miért?

— Hát nem tudják?

— Talán emberevők laknak ott?

— Még annál is rosszabb!

— Ah, ah! . . .

— A gaz Tiepoló! A bandita, a kit az Isten büntesen meg! félelmissé teszi a környéket!

— És a csendőrség?

— Nem boldogul vele! Olyan az mint az ördög! Eltűnik, mintha a föld nyelte volna el, mihelyt csendőrszagt érez! Aztán gyilkol, rabol, gyújtogat. . .

— Nos Roger? — szóltam utitársamhoz.

— Felkeressük a banditát! — felelt Roger, holnap kora reggel indulunk. . . Te lefesheted őt. . .

— A söntés sarkában Beppó horkolt, de e szókra fölkapta a fejét. . .

— Hát nem félnek az urak? — kérdé álmosan.

— Épen nem, barátom!

Rozina asszony még ijeszgetett bennünket egy kicsit, de két francia nem engedte magát egyhamar elijeszteni egy kalandtól.

*

Másnap reggel tervszerint utnak indultunk. . . Széles kalábriai szalmakalapot tettünk fejünkre, mely teljes árnyékot nyújtott nekünk az égető déli nap ellen.

Négy óráig barangoltunk a hegyek között, míg végre egy bámulatosan szép kilátást nyújtó hegytetőn megálltunk. . .

Velünk szemben ősi vadregényes lombok emelkedtek, melyet teljesen befutott a moha és a buja vadszőlő indája.

— Ezt lekapom! — szóltam Rogerhez.

— Elragadó táj, barátom! — felelt Roger. A szalóu első díját kapod meg, ha ezt vissza tudod adni!

— Arra Tiepoló képével fogok pályázni!

— Ah igaz, hiszen Tiepolót keressük. . .

A gyönyörű vidék szemlélete közben egészen megelégedtünk a dologról! . . .

— Majd ránk talál!

Én festettem. . . Roger letelepedett a fűbe s elővette a mandolint, melynek hurjait mesteri módon tudta kezelni.

— Ah, Tiepoló! Csak jönnél már! — sohajtottam föl.

— Parancsolja, hogy elébe vezessem? — kérdé mögöttem egy mély basszus hang.

Felugrottam. . . Széles fiatalember állott előttem, az olasz legények fantasztikus zsinóros öltönyében.

— Hogy tetszett mondani? — kérdém.

— Elvezetem önöket Tiepolóhoz! — felelt a legény. — Tiepoló meghívja önöket ebédre.

— Ah, ez pompás!

— Az udvarias meghívást elfogadjuk! — vágott közbe Roger.

— Akkor kövessenek!

*

Tiz percnyi ut után éppen az előtt a rom előtt álltunk meg, melyről az előbb vázlatolt vettem. Széles árok választotta el a romot a hegylejtőtől, melyen álltunk.

— Hogy jutunk itt át? — kérdém.

Vezetőnk válasz helyett füttyentet. . . Hasonló fütty volt rá a válasz, melyre vezetőnk még három füttyel felelt.

E pillanatban az egyik romfal kimozdult a helyéből s mint valami várnak függő

határozatot hozhasson, hanem kérte a közgyűlést, miszerint az a napirendről vétessék le, s majd, ha az érdekelt ártérbirtokosok Pallavicini elszakadása folytán ujja alakulnak; a társulat, mely önrendelkezési joggal lesz a saját hatáskörében felruházva, fog e kérdéssel foglalkozni.

Akkor a közgyűlés Dr. Szarka Mihály képviselő ur felszólalását s indítványát mellőzte, a mennyiben Szvoboda Ferencz ur a törvény legfőbb tudora kézzel, lábbal igyekezett beigazolni, hogy igen is a közgyűlés e kérdés felett a törvény világos intézkedése folytán határozhat.

Ma pedig ugyanazon Szvoboda Ferencz városi ügyész ur, minden szégyenkezés nélkül azt vitatta, hogy Kállay miniszteri biztos ur által az ártérbirtokosságnak felajánlott békés egyezsége felett, a közgyűlés nem illetékes határozatot hozni, — s midőn ugy az előadó jegyző ur, valamint Dr. Szarka Mihály képviselő ur szemére lobbantották s egybehangzóan azon kijelentéssel éltek, hogy a városi ügyész ur ezen állításával önmagával jött ellentétben, minden lehető elkövetett arra, hogy a súlyos vád terhe alól magát kiszabadítsa s helytelen álláspontját megvédhesse, de mennél jobban igyekezett az ellenkezőt bizonyítani, annál inkább nevetségessé tette önmagát.

Hogy pedig a közönség kellőleg tájékozást nyerjen Szvoboda Ferencz ur következtelen eljárásáról, szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy míg a közgyűlés nagy többsége látszólag azon helyes álláspontra helyezkedett, hogy inkább hajlandó egy barátságos egyezsége lépni, mintsem egy oly per esélyeinek kitenni a várost s a birtokosságot mely jogi vélemény alapján is előre kétségesnek látszik s melynek elfogadása esetén kiszámíthatatlan anyagi károsodásnak néznének élébe, addig Szvoboda Ferencz ur arra akarta a közgyűlést érvelései által rábírní, hogy a felajánlott egyezsége utasítsa vissza s bízzák meg őt a per vitelében, mely-

nek jövedelméből néhány évig ismét gondtalanul élhetne az ügyész ur.

Hogy szavainak nagyobb súlyt kölcsönözzön s a közgyűlés hangulatát az ő furfangos észjárásának méginkább megnyerhesse, nem átalította a miniszteri biztos ur helyettesének Fromm igazgató-mérnök urnak azon gyanúsítással telt szemrehányást tenni, miszerint a miniszteri biztos ur a viz-jogitörvény határozott intézkedéseit a csongrádi érdekeltséggel szemben folyton félremagyarázni igyekszik s nemcsak hogy látszatát sem adja jóakarátának, de a kabátunkra utazik.

Ezen meggondolatlan s elhamarkodott kifejezést Fromm főmérnök ur a leghatározottabban megczáfolta, kijelentve, miszerint a miniszteri biztos ur a Miniszter Ur Ő Nagyméltósága által hozott idevonatkozó határozata folytán azon helyzetben van, hogy ezen békés egyezséget nem is tartozna felajánlani, hanem, ha a csongrádi érdekelt ártérbirtokosok az előzőleg tett ajánlatát el nem fogadnák, minden további kedvezmény felajánlása nélkül szorossan ragaszkodhatna a hozott miniszteri határozathoz; de nehogy valaki által az mondassék, hogy ő a csongrádi érdekelteket megkárosítani akarta a miniszteri határozattól eltérőleg egy kedvezményes egyezséget ajánl fel s ha ennek dacára is vonakodnának azt elfogadni, az esetben kénytelen lesz a kezében lévő miniszteri határozathoz ragaszkodni, az ügyet pedig bírői utra terelni.

Dr. Szarka Mihály ur, tekintettel az ügy fontosságára, elhamarkodottnak véli, ha a közgyűlés annélkül, hogy a képviselők teljes tájékozottságot szerezniének maguknak a felajánlott egyezség előnyeiről, szükségét látja, hogy a közgyűlés mielőtt végérvényes határozatot hozna, küldene ki kebeléből egy szűkebbkörű bizottságot az ügy tanulmányozása végett s a kiküldendő bizottság adna egy véleményes jelentést a legközelebb ezen ügyben megtartandó közgyűlés elé.

Ezen indítványt a közgyűlés magáévá tette s egyhangulag elhatározta, hogy az indítványhoz képest az ügy tanulmányozása végett kiküldi Ujhelyi Nándor, Szvoboda Ferencz, Dr. Szarka Mihály ügyvéd urakat és Sohlya Gyula, Holczer Adolf jegyző urakat.

A bizottság kiküldése után Szvoboda Ferencz ügyész ur azt akarta bizonyítani emeltyüs jogismeretének jobb tudása ellenére, hogy az adóvisszatérítés címén eddig élvezett összeg kizárólag az ártérbirtokosságot illeti, ezen helytelen állítását azonban Sohlya Gyula főjegyző ur a miniszter ur Ő nagyméltóságának erre vonatkozó határozatával teljesen tönkre silányította, mivel abban világosan körvonalazva van, hogy nem szorossan az ártérbirtokosságnak, de a város egész egyetemének lett folyóvá téve, s azon összeg évek óta az évi költségvetésben nyer elszámolást s az csak ideiglenes határozat alapján lett átengedve az ártérbirtokosság terheinek könnyebb elviselése végett, de a közgyűlésnek meg van adva azon joga, hogy a kérdéses összeget bármikor más célra is fordíthatja. — Ő tehát annak elvikérését senki által vitatni nem engedheti, annál kevésbé tartja megengedhetőnek, hogy a kiküldendő bizottság azt vitassa, hogy kit illet az adóvisszatérítési összeg, mivel a pénzügyminiszter ur Ő nagyméltóságának ugy egy fellebbviteli kérelmükre hozott határozata, valamint az összeg folyóvá tétele alkalmával világossan s határozottan kifejezést adott annak, hogy Csongrád város összközönségét illeti.

Valóban nevetségessé kellene tartani, ha a kiküldött bizottság azt akarná vitatni, hogy kit illet az adóvisszatérítési összeg, mikor arra miniszteri határozat van, nézetünk szerint a bizottságnak más hivatása s feladata nem lehet, mint a felajánlott egyezség előnyeiről s hátrányairól meggyőződés szerezni s arról a közgyűlésnek egy véleményes jelentést beadni.

Sohlya Gyula főjegyző urnak ezuttal

hidja leereszkedett, úgy hogy rajta kényelmesen át mehettünk.

Vezetők egy rozoga lépcsőn vezetett le bennünket s nemokára egy tágas, fényesen burorozott terembe értünk.

Elámultunk! ... Azt hittük, hogy rablótanyát találunk s ime, hercegi kastélyba jutottunk....

— Önök látni akartak, uraim? — szólalt meg egy hang előttünk. — Itt vagyok.

— Beppó! — kiálltottam fel az első pillanatban.

— Itt Tiepoló; — szólt Rozina asszony fia. — Tiepoló, akit az anyám megátkoz! Odalenn Beppó.

— Ez bámulatos!

— Eppen nem! de remélem, hogy velem ebédelnék az urak! Az én vendégeim önök, és semmi bántódásuk nem lesz!

A lakómban kívülünk tizenkét bandita vett részt. Megannyian olyan csinos fiúk, hogy Párisban a hercegnők is beléjük bolondulnának. Feltűnt rögtön, hogy a társalgásban annyira jártasok, hogy szellemesség dolgában ugyancsak össze kellett szedni magunkat, hogy megnévtessük őket. Az ebéd beillet volna fejedelmi lakomának. Ezüst kelyhek voltak az asztalon, a valódi marsalai bort pedig valódi pókhálós kőkor-sókbán szolgálták föl.

— És ha szabad tudnom, honnan került ez a sok kincs, — kértem.

— Őn azt hiszi, hogy rablott jószág;

— Azért kérdem, mert nem hiszem!

— Akkor igaza van. Ezt itt találtuk el-
ásva és egyszerűen elfoglaltuk.

Az ebéd hosszan eltartott. A marsalai bor fejünkbe szállt s kezdtünk elálmosodni.

Nem tudjuk hogyan, de alkonytájban éles fájdalomra ébredtünk fel. Csendőrök fogtak körül bennünket a hegytetőn, a hol az előbb festettünk. Rögtön észrevettük, hogy Tiepoló rendes ruháink helyett a banditák öltönyébe bujtattott bennünket.

A csendőrök puskatussal ébresztettek fel, kezeink hátra voltak kötve.

— Melyik közületek Tiepoló? — kiáltott a csendőrhadnagy.

— Eu vagyok: — szólt Roger, akinek tetszett a kaland.

— No megértél az akasztófára!

— Meg-e? Ha hajam szálát meggörbíted, hát holnap minden falamiádat kipusztítják a társaim.

— Nouo; — szólt a csendőr megszeppenve.

— Jó emberek ne ligyjetek e fiuak; — szóltam. — Tiepoló én vagyok, ő meg akar menteni engem.

Roger dühös pillantást vetett rám.

*

A dolog vége az lett, hogy bevíttek bennünket Nápolyba. Ott egy pillanat alatt elterjedt a hír, hogy Tiepolót elfogták s a harmadik utcában már száz meg száz ember volt a nyomunkban.

— Adjátok ide a zsiványt! Hadd üssük agyon! A nép itéljen fölötte — zugott a tömeg s ökölyi köveket hajigáltak felénk. A helyzet kezdett türethetlenné válni, a csendőrök alig tudták a népet visszatartani.

Roger kaczagott, a mi a néptömeget még jobban felingerelte.

— Üssétek le! — ordították.

Végre megérkezettünk a prefekturába, a hol a csendőr bejelentette, hogy elfogta Tiepoló banditát egy társával.

— Melyik Tiepoló? — kérde a bíró.

— Eu! — felelte Roger, ki még folytatni akarta a tréfát, a kalandot.

— Egyikünk se! — feleltem én. — Mi francia állampolgárok vagyunk, egy kalandnak véletlen részesei! Itt vannak irataim!

A csendőrhadnagy képe meguyult, miatlatt elbeszéltem a kalandot.

Természetesen elbocsátottak bennünket. ... Tiepoló ezután eltűnt a vidékről! ...

Eu és Roger visszatértünk Párisba s az ősszel megnyertem a szalon nagy díját egy képpel, mely Tiepoló lakomáját ábrázolta.

Ugyanekkor egy más meglepetés is ért. Olaszországból egy ládat kaptam, melyben 50 üveggel volt abból a marsalaiból, melyet Tiepolónál ittunk.

Egy kis czédula is volt mellélve e szavakkal: „Kárpótlásul az okozott kellemetlenségért! Tiepoló.” —

Roger barátom még most se tudja elfelejtteni a vendéglátó banditát. Gasparone.

a legnagyobb elismerésünket nyilvánítjuk álláspontjának jogos megvédéseért, mert, ha figyelmét elkerüli a hivatkozott miniszteri határozat, nagyon könnyen megesett volna, hogy Szvoboda Ferencz ügyész ur emeltyüs eszével s erőszakosságával elvonja tőlünk az adóvisszatérítési összeget és át engedi talán egy neki tetsző jövedelmet hajtó czélra.

U j d o n s á g o k.

— **Október 4.** A király nevenapja. A hazafias lelkesültség, köszönet és hálaérzet örömuunepé teszi ezt a napot széles Magyarországon mindeütt. A hatóságoknak jutott feladatuk gondoskodni arról, hogy egyöntetű és lefolyásában emelkedett legyen az ünnep. Kérjük mi is a közönséget, hogy magatartásával járuljon az ünnepemeléséhez a házukat lobogózzák föl, és az ablakokat világítsák ki, hogy külső megnyilatkozás is méltó legyen érzelmeinkhez.

— **Október 6.** Az igazi hazafi bánat zarándokolni jár e nap szomorú emlékéhez, szabadságszerzetetünk és igazaink védelmezése közben mindig elszorult szívvvel gondolunk erre az időre vissza. . . . Az idén könnyebbült lélekkel gondolunk a multakra mert jó királyunk a nemzet sajtó sebére gyógyító irt adot t nemes elhatározásával. Vessünk fátyolt a multa és tekintsünk bizalommal a jövőbe.

— **Jószágveszedelem.** A rendőrséghez érkezett hivatalos jelentés szerint, Hm. Vársárhelyen fellépett járványosan a sertésvész; miért is a város határát szigorú hatósági zár alá vették.

— **A szegedi kir. törvényszék ítélete.** A szegedi kir. törvényszék mult hó 28-án tárgyalta azon sajtórendőri vétséget, melyet a kir. ügyészség hivatalból rendelt el lapunk f. szerkesztője ellen a „Tiszavidék“ mult évi 18-ik számában „A vámközösség ellen“ című cikk közléseért. A politikai színezetű cikk közlését illetőleg, enyhítő körülmény képpen kérte a vádlott betudni, hogy a cikket, — mely több nem politikai lapban is megjelent — nem ő írta, de egy könyvatos lapból vette át. Az törvényszék a cikk reprodukálásáért, lapunk f. szerkesztőjét, a vád- és védbeszédek meghalgtása után, 6 heti fogházra és 50 frt pénzbüntetést megfizetésében marasztalta el. A ítélet ellen f. szerkesztőnk fellebbezést jelentett be, míg a közvádó, ki maga is megvan győződve, hogy a hozott ítélet tulszigorú, az ítéletben nagylelküen megnyugodott.

— **Gazdát cserélt könyvnyomda.** Az eddig „Csongrádi Közlöny“ nyomdája czimen ismert könyvnyomda, mely ezideig Hegyi Antal tulajdonát képezte, az elmúlt hét folyamán Szóke Pál magázó tulajdonába ment át, a menyiben nevezet, árverés útján, 1822 frt 90 krért megvásárolta a nyomdai berendezést.

— **Polgári-bál.** A „Pannonia“, szállodában a helybeli magyar zenekar f. hó 3-án, a mai napon, polgári-bálat rendez 30 kr. belépti-dij mellett.

— **A szegedi kis panama.** Lapunk egyik előző számában ígéretet tettünk, hogy a szegedi kis panama végtárgyalásának eredményéről tudósítást fogunk közölni, melyet a következőkben adjuk: Huszka Lajos volt svegedi alszámvevőt, Bába Sándor és Engel Adolf nyomdászok és Friedmann Somma könyvelő bünügyének végtárgyalását, mely egy hétig tartott, a szegedi törvényszék a napokban fejezte be. Huszkát az enyhítő

91. szakasz alkalmazásával 3 évi fegyházra, Bábát és Engelt 6—6 havi börtönrre, Friedmann 4 havi fogházra ítélték. A vizsgálati fogságot mindannyinak betudták. Az ítélet ellen a közvádó és védők is fellebeztek.

— **Iskoláink államosítása.** A rég várt ohaj beteljesedett, iskoláink államosítva lettek s az összes tanítók, kik az állam szolgálatába átvették f. hó 29-én tették le hivatalos esküjüket Tergina Gyula tanfelügyelő ur előtt. Lehetetlen megemlítés nélkül hagyunk azon önkényes eljárást, melyet a tanfelügyelő ur az igazgatói állás ideiglenes betöltésénél közmegebotránkozásra, a tanügy hátrányára, miudjárt az első perczen jónak látott elkövetni. Ugyanis köztudomású dolog, hogy az elemi iskoláknál eddigelé Komjáti Mór töltötte be az igazgatói állást még pedig közmegelegedésre, hogy pedig ezeu őszinte elismerés nem a személy iránt érzett baráti jó indulat kifejezése, szolgáljon bizonyítékul a tanfelügyelő ur saját kijelentése, mely eképpen szól: „Komjáti ur az igazgatói teendőket a legpontosabban, teljes megelegedésemre teljesítette s nem habozom elismerésemet neki nyilvánítani, hanem azért még is Blázsik Mihály urat nevezem ki ideiglenes minőségben igazgatónak“. Ezek után minden commentár felesleges, hogy a tanfelügyelő ur eljárását különböző megillető jelzőkkel kísérjük, csak annyit vagyunk még is kénytelenek az igazság érdekében megjegyezni, hogy ezen eljárás azt involválja, hogy a szorgalom, tehetség s pontos munka, ha elismertetik is, nem jutalom arra, hogy kortes szolgálatokra alkalmas s megbízható legyen, pláne ha valaki egyszersmind nem tud annyira megalázkodni a rettenhetlen hatalom előtt, hogy szolgál módra a rávági emberek kezét is csokoljau. Oláh Lázár és László Ágoston tanító urak nyugdíjazva lettek, kívánjuk, hogy még sokáig élvezhessék megérdemelt fáradságuk jutalmát.

— **Dolfit elnyelte a czethal.** Hiába bármilyen jó indulattal voluánk is iránta, a kérlelhetetlen sors ellene esküdött, szegény pályatvéstett halandó, az akarat bármelyre is akarua nála érvényesülni az Isten nem áldotta meg tehetséggel. Folyó hó 30-án tartott városi közgyűlés alkalmával, Szvoboda Ferencz városi ügyész urnak azt lobbantotta a szemére, hogy ő mint a városnak jegyzője kötelességét teljesítette, midőn az ügyész urnak a Kállay miniszteri biztos urtól beérkezett iratokat jogi elbírálás szempontjából átszármasztatta, mely alkalommal neki azt a kijelentést tette volna Szvoboda ur, hogy a fennforgó ügyben nem hiszi, hogy per által eredményt lehetne elérni. Az elmondottakra Szvoboda ügyész ur a legnagyobb indignációval válaszolt, hogy abból egy betű sem igaz, mert ő olyasmit nem modott, de hogy is mondhatta volna, mikor az éppen érdeke ellen szolgálta, s most is tüzzel-vassal dolgozik a per mellett. Szvoboda ur véleménye alapján még álmának is merész gondolat volna ez alapnélküli üres beszéd, mikor ő tele erszényre pályázik. Eszerint Dolfi egyszer akart őszinte s igazságos lenni s most is felsült. „Mondj igazat, beverik a fejed.“

— **Csongrádvármegye hódoló gyűlése.** Abból az alkalomból, melyet lapunk mai száma élén méltatunk érdeme szerint, hogy a király ő felsége — udvartartás költségei terhére, történelmi multunk tíz nagy hősának rendel szobrokat állítani Budapest főváros terein, — az egész ország lelkesedéssel ünnepelel és természetesen, hogy ez ün-

neplők, a felséges trón előtt hódolók seregeből nem maradhat ki vármegyénk se, melynek az országban legmagyarabb népe büszke arra, hogy e történelmi mult egyik legnagyobboszerű jelenetének, az első magyar nemzetgyűlésnek tereit lakja. Vadnay Andor dr. főispán október 4-ére, ő felsége nevenapjára hívta össze rendkívüli megyegyűlésre Csongrádvármegye törvényhat. bizottságát. A jelzett gyűlés délelőtt 11 órakor lesz és egyetlen tárgya a vármegye közönsége nevében kifejezni miudnyájunk szeretetteljes hódolatát a legnemesebb király trónusánál, — amit megelőzően a vármegyei törvényhatóság és tisztikar résztvesz az aznapi ünnepi istentiszteletbe is.

— **Szüreti mulatság.** Az elmúlt vasárnap jó sikerrel tartotta meg iparos ifjuságunk a már évek óta ezidőtájt tartani szokott táncmulatsággal egybekötött szüreti-mulatságot. A mulatság pénztári számadásai ezideig nem érkeztek be, s így azt csak jövő számunkban közöljük.

— **Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának legtöbb adót fizető tagjainak az 1898. évre érvényesül birandó névjegyzékét Csongrádvármegye igazoló választmánya szeptember hó 22-én tartott ülésében egybeállítván, ezen névjegyzék az alispáni hivatalnál szeptember hó 28-án 15 napi közszemlére tétett ki, hol ezen idő alatt bárki által is megtekinthető.**

— **Zsidó újév.** Zsidó polgártársainknak legnagyobb ünnepe mult vasárnap kezdődött. Az ez nap esti csillagok ragyogása jelezte a zsidóságnak, hogy az 5658-ik esztendő beköszöntött. Hívók és kevésbé hívők megtartják az új évnek első és második szentnapját és buzgón imádkoznak Jehovához az új esztendőben elérendő üdvösség és boldogságért.

— **Halálozás.** Gróf Károlyi Sándor főthi uradalmában drága halottat tettek örök nyugalomra mult hó 27-én. Az elhunyt özvegy gróf Károlyi Sándor volt uradalmi pénztárnokának, Halmay Józsefnek volt özvegye. Az elhunytak kiterjedt rokonsága ez alkalomból a következő gyászjelentést adta ki: Alólírottak, mint gyermekek, testvérek, unokák és dedunokák, vök sógorok és sógorok megtört szívvvel jelentik felejthetetlen anyjuk, testvérük nagyanyjuk, illetve dedanyjuk, anyósuk és sógorójuk özvegy Halmay Józsefné szül. Kárász Mária urnónék hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után életének 67-ik évében szeptember hó 25-én történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei szeptember hó 27-én délután 4 órakor fogtak a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a főthi temetőben levő családi sírboltban eltemettetni. Az engesztelő szentmiseáldozat pedig szeptember hó 29-én reggel 9 órakor fog a főthi róm. kath. templomban az elhunyt lelkéért a Mindenhatónak bemutatattai. Főthon 1897. évi szeptember hó 25-én. Áldás és béke lengjen porai felett! Pellet Gyulané, Halmay Ilona. öz. Kátay Imréné, Halmay Berta, Halmay Ödön gyermekei. Kárász Pál, Körmedy Zsigmondné, Kárász Leopoldina, Kárász Rozália, Kárász Gyula testvérei. Tóth Károlyné, Kátay Ilonka, Kátay Pál, Balika Sándorné, Pellet Mariska, unokái. Tóth Laci, Tóth Erzsike dedunokái. Pellet Gyula, Tóth Károly, Balika Sándor vejei. dr. Kajlinger Zsigmond, dr. Kajlinger Zsigmondné, Körmedy Zsigmond sógorok és sógorok.

— **Lóverseny.** A „Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület“ f. évi október hó 10-én, Szentesen, az alsó-csordajáráson kijelölt versenyterem a megyei lótenyésztés emelése czéljából lóversenyt és ugyanezen czélból, ezt megelőzően, ugyanaz napon dél előtt 9 órakor a városi Jurenákház udvarán csikódíjazást rendez a következőkben: a) csikódíjazás módzatai: 1. Anyakanczákkal elővezetett szópós csikók díjazása: 1-sőnek 4 drb. 20 koronás arany; 2-iknek 2 drb. 20 koronás arany. 2. Három éves kancza-csikók díjazása: 1-sőnek 4 drb. 20 koronás arany, 2-iknek 2 drb. 20 koronás arany. A dija-

zásra csikókat felvezetők tartoznak hatóságilag vagy két tanúval igazolni, hogy a birtokukban levő lo vagy a szopos valamint a 2 éves kancza-csikót náluk ellettek, valamint, hogy a csikó állami, vagy hatóságilag tenyészképesnek engedélyezett méntől származott. A titkos versenyben csakis csongrádmegyei gazdasági egyesületi tag birtokában levő csikókkal lehet résztvenni, melyek egyesületi titkárság által megfelelő számlapokkal láttatnak el. E számlapok alapján dönt a bíráló bizottság. Bejelentési határidő, az egyesületi titkár irodájában 1897. október 10-én, reggel 8 óráig, *Mátéffy László egyesületi titkárnál*. b) A *Lóverseny futamai*: 1. futam: „*Allamdíj*,” 1-sőnek 250 korona, 2-iknek 100 korona, 3-iknek 50 korona. Futhat minden csongrádmegyei lakos birtokában levő, Csongrádmegye területén nevelt, 3 éves fölülű ló; 3 éves 60, 4 éves 65, 4 éven fölülű 70 kilóval, hasonló vagy nagyobb díjat már nyert ló 75 kilóval terhelve. Tét 10 korona bánat 20 korona. Táv. 3000 méter. II. futam: „*Szentes város díja*.” 1-sőnek 150, 2-iknek 50 korona. Futhat minden szentesi lakos saját nevelésű 2 éves és idősebb ló, 2 éves holt súly nélkül, 3 éves 60, 4 éves 65 és 4 éven fölülű 70 kilóval; az ezen díjban már egyszer nyertes, még 5 kilóval terhelve. Tét. 10 korona; bánat 20 korona; táv. 1500 méter. III. futam: „*Egyesületi-díj*.” 1-sőnek 150, 2-iknek 75 korona. Futhat minden gazdasági egyesületi tag birtokában levő, Csongrádmegye területén nevelt, 4 éves és idősebb ló, 3 éves 60, 4 éves 65, azonfölülű 70 kilóval terhelve s a már ezen versenyben egyszer nyertesek 5 kiló tulsúlylyal. Tét. 10 korona; bánat 20 korona; táv. 1500 méter. IV. futam: „*Szentesi hölgyek díja*.” 1-sőnek és 2-iknek 1—1 emléktárgy. Futhat minden szentesi lakos csongrádmegyei gazdasági egyesületi tag saját nevelésű ló, 3 éves 60, 4 éves 65 és 4 éven fölülű 70 kilóval terhelve. Tét 5 korona; bánat 20 korona; táv. 2000 méter. V. futam: „*Megyei-díj*.” 1-sőnek 120, 2-iknek 50, 3-iknek 30 korona. Futhat minden, az előző versenyekben részt vett nyertes ló. 3 éves 60, 4 éves 65 s ezen fölülű 70 kilóval terhelve. Tét. 10 korona. Táv. 1600 méter. Nem egyesületi tagok, az összes — részükre nyitva álló futamoknál a fentemlített tétek kétszeresét fizetik. A verseny kezdete dél után fél 3 órakor. Kedvezőtlen idő esetén, a verseny egy hétre, október 17-re marad el.

— **Hizott állatvásárok.** Nagyszabású ügyet kezdeményez az országos Magyar Gazdasági Egyesület a folyó évben. Ugyanis rendszeresíteni akarja a budapesti marhavásártéren a hizott állatvásárokat, a melyeknek célja egyrészt a hizott állatok jobb értékesítésének előmozdítása, másrészt az ezen vásárokkal kapcsolatosan rendezendő próbavágások révén a legcélravezetőbb hizalási módokat megismertetni a gazdákkal. Mint értesülünk, az első eljárással egybekötött hizott állatvásárt az egyesület a földművelésügyi minister támogatásával folyó évi december hó 11, 12 és 13-án tartja meg a budapesti marhavásártér istállóiban. A vásárt az Országos Magyar Gazdasági Egyesületen kívül a következő testületek rendezik, és pedig: a Székes főváros hatósága, a Magyar Mezőgazdák szövetsége, a Magyar Gazdák Vásárcsarnok ellátó Szövetsége, a Magyar Cukorgyárosok Országos Egyesülete, a Mészárosok és Hentesek Ipartestülete és a kőbányai Sertéskezelési csarnok. E testületek nemcsak erkölcsileg mozdítják elő a vásár sikerét, hanem messzemenő anyagi támogatásban is részesítik, s értékes díjat tűztek ki a legjobbaknak talált hizott állatok díjazására. A hizott állatvásárra felhozhatók hizott szarvasmarha, juh, sertés és hizott baromfi. Az állatok díjazására állami, városi és más egyéb díjak állanak rendelkezésére. Tekintve a nemes célt, a melynek érdekében a vásár rendeztetik, nagyon óhajtanónak tart-

juk, hogy gazdáink e vásárokon lehetőleg résztvegyenek. Megemlítendőnek tartjuk, hogy a vásáron való részvételt november elsejéig kell az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál (Budapest köztelek) bejelenteni, a hol a vásár részletes terveze és a szükséges bejelentési ívek levélbeli megkeresésre kaphatók.

— **A gőzgépezők s kazánfűtők vizsgálata.** A Mikes Gyula kir. főmérnök s államépítészeti hivatalfőnök elnökele alatt Szegeden szervezett bizottság által, 1897. évi október hó 9-én d. u. 3 órakor kezdve, a magyar államvasut szegedi szivattyutelepén fog megtartatni, miről az érdekeltek azou figyelmeztetéssel értesítettek, hogy a vizsga letételére vonatkozó kéllően bélyegzett s felszerelt kérvényeiket a fent megnevezett bizottsági elnöknel (Szeged posta palota) kell megelőzőleg s legkésőbb a kitűzött nap d. e. 9 órájáig benyújtaniok vagy beküldeniók.

— **Az új bélyegek.** Az államnyomdában már elkészültek az új postajegyek kliséivel, melyeken a postajegyek értéke fillérekben van kifejezve s a rajz is más, mint a most forgalomban lévő bélyegeké, csak az alak és nagyság marad régi. Az okmány bélyegek rajza most készül. A munkálatok erősen folyak, hogy a kötelező korona érték-számítás életbeléptekor elegendő okmány- és postabélyeg, váltóúrlap és a többi álljou rendelkezésre.

— **Az új pénzügyigazgató.** A szegedi volt pénzügyigazgató, Csiszár Gyula kir. tanácsos nyugalomba vonulásával megüresedett pénzügyigazgatói állásra, mint értesülünk, Kalner Elek miniszteri titkárt nevezik ki a központból. A kinevezést a hivatalos lap a napokban fogja közölni.

— **Tanítói jubileum.** Kegyeletes szép ünnepegy hét le vasárnap délelőtt a vármegyei háza disztermében. Varga József derekegyházi tanítót 50 évi szolgálata alkalmából ő felsége a koronás arany érdemkeresztel tüntette ki, ez szolgált alkalmul az ünnepegy megtartására. Az uradalmi tiszték, élükön Matplay Elek tiszttartóval, a járás főszolgabírója, a szomszéd községek tanítói, a rokonok és tisztelők nagy számmal jelentek meg és gyülekeztek a vármegyei háznál, a honnan a róm. kath. templomba vonultak. 11 órakor a disztermet majdnem megtöltötte az érdeklődő közönség és Vadnay Andor főispán megjelenésével kezdetét vette az ünnepegy. Rövid, de szépen átgondolt beszédben méltatta a tanítói hivatást és jelezte, hogy akármilyen tudományosan képzett legyen valaki, arról sohasem szabad megfélekednie, aki őt az A—B—C-re tanította. Főlemlítette, hogy ő annyi fontos-ságot tulajdonit a népnevelés ügyének, hogy bár három évi főispánsága alatt sok fontos dologban kellett közreműködnie, de kedvesebb kötelességet nem teljesített, mint midőn most az érdemkeresztet átadhatja és az ünnepegyet vezetheti. A közönség éljenzése közben tűzte föl a meghatottságtól könnyező kitüntetett mellére a keresztet. Az után dr. Ulár István apát plébános olvasta föl a váczai megyés püspök üdvözlő levelét és intézett az ünnepegyhez meleg hangú beszédnt. — Cicatricis Béla derekegyházi jzó olvasta föl a külsőleg is diszes kiállítású, belső tartalmában költői lendülettel írott üdvözlő levelet, melyet Derekegyház községe, a barátok és tisztelők nevében nyújtott át. Bóna Sándor tanító ügyes fordulatokkal bővelkedő beszédben méltatta az ünnepegyt és a kartársak nevében igen diszes ezüst serleget nyújtott át.

— **Miniszteri rendelet a tánczmesterek ról.** A belügyminiszter a napokban egy körrendeletet bocsájtot ki, melyet megküldött

minden törvényhatóságuk s a melyben megrendszabályozza azokat a jó embereket, akik az ifju nemzedéket anyai szeretettel oktatják a tánczművészetre. A rendelet főbb pontjai a következők:

Táncziskolát csak rendőrhatalósági engedély mellett lehet nyitni. A rendőrség csak tisztességes embernek adhat ilyen engedélyt, melynél oklevelesek előnyben részesülnek.

Táncztanító csak magyar állampolgár lehet.

A felnöttek és gyermekek külön tanítandók, még pedig a rendőrhatalósági engedélyben megállapított összegért.

Gyermekek tanítása 9 órán tul nem tartat.

A tanításokon idegenek nem lehetnek jelen, csak a növendékek hozzátartozói.

Semmiféle ételt, italt árusítani nem szabad vizen s hűsítőkön (málnalé citromviz) kívül.

Dohányozni a szorossan vett táncztermekben tilos.

A rendelet ellen vétők büntetése: 100 frt vagy tíz napi elzárás, második esetben az engedély megvonása.

— **Az osztálysorsjáték.** Szeptember 29-ikével a »kis lottó« Magyarországon megszűnt s az osztálysorsjáték modern és kipróbált intézménye lépett helyébe. A m. kir. szab. osztálysorsjáték, melynek hivatalos játéktérve mai számunkban közzé van téve, aránylagos kis betétekkel szemben kedvező játékesélyeket és nagy nyereményeket nyujt. A kibocsájtot 100.000 sorsjegy közül 6 osztályba osztott 50.000 nyeremény húzatik ki.

— **Autonómia képviselők.** A vácz egyház megye autonómiai képviselői már mind megkapták a mandátumot a váczai püspök ur Ö exeleuziájától. Az egyh. m. képv. Lubrich Ágoston soroksári kerület, gr. Szapáry István kecskeméti kerület, Scheffcsik István szolouki kerület, dr. Bakouyi Elek félegyházi kerület, gr. Károlyi László h.-m.-vá sárhelyi kerület. A váczai kerület megválasztott képviselője gr. Szapáry Gyula lemondott, mivel Török-szentmiklóson is megválasztották és e kerület mandátumát fogadta el.

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség 2000 szín és mintázatban stb.) a megrendelt áru postabér és vámmentesen, házhoz szállitva, valamint mintákat postafordultával küld: HENNEBERG G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyárjai Zürichben. Svájczba címzett levelekre 10 kros, levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

— **A kislottó vége.** Lapunk tisztelt olvasóközönségének b. figyelmét felhívjuk Török A. és Társa budapesti cég hirdetésére, akik a m. k. szab. osztálysorsjegyek elárusításával meg lettek bizva. Ezen sorsjáték a m. kir. kormány felügyelete alatt áll és mindenkinek ajánljuk, hogy bizalommal forduljon Török A. és Társa főelárusítókhöz Budapestben.

Irodalom.

Bartha Miklós könyve. Karácsonyra a könyvpiacon egy igen értékes mű jelenik meg: »Bartha Miklós Hangulatok« című könyve. Bartha ebben a művébe szépirodalmi és vegyes jellegű dolgozatait adja közre. A kik ismerik Bartha elragadó vezércikkeit, azok nagy lelki gyönyörűséggel gondolnak már előre is arra, hogy milyenek lehetnek Barthanak »egyéb művei«? A beavatottak a kik a gyűjteménybe betekintettek megerősítik, hogy Bartha »Hangulatok« című könyve egyike lesz a legértékesebb és legbecsesebb szépirodalmi műveknek. Csak az ő ragyogó fantáziájával és szingazdag tollával lehet hasonló örökbecsű dolgokat írni. Műve kiadására a »Magyarország« szerkesztősége birta reá Barthát, a ki végre a kérelemnek engedve összegyűjtötte legszebb szépirodalmi és vegyes dolgozatait és

azok kiadási jogát a »Magyarországra« ruházta. A »Magyarország« I-ső sorban előfizetőinek kedveskedik a kitűnő munkával, kiknek karácsonyi ajándék gyanánt fogja Bartha könyvét ingyen megküldeni és pedig úgy régi mint az újonnan belépő előfizetőinek, de a mi külön is megrendelhető lesz a »Magyarország« kiadóhivatalában (Budapest Sándor-utca 2.) 2 frt bolti áron.

Közgazdaság.

Szuperfoszfátot vagy Thomas salakot alkalmazzunk-e ősszel.

Örömmel konstatalható, hogy a foszfor tartalmú műtrágyák használata évről-évre terjed, s így remélhető, miszerint elvégre is megfogjuk érni azt az időt, a mikor azok használatának fontossága általánosan el fog ismertetni. Gazdáink mindinkább arra a meggyőződésre jutnak, hogy használnak gazdálkodni a mai még mindig elég nyomott árak mellett, csak úgy lehet ha minél többet termelünk egy és ugyanazon területen már pedig a legjobb istálló trágyázás mellett is talajunk foszforsavtartalma, különösen belterjes gazdasági mód mellett folytonosan apad, holott éppen a talaj foszfortartalma határozottan befolyással van a termés nagyságára. A termelési költségeket apasztani alig lehet, sőt különösen az agrar-szocializmus behatásait az inkább fokozódik nem marad más hátra mint aránylag csekély többlet kiadással a termés nagyságát jelentékenyebben fokozni. Ugyanezen cél elérésére az állattenyésztésnek is nagyobb mérvbeni felkarolását ajánlják s méltán is, e tekintetben mutatkozik is haladás s habár gazdaságaink legnagyobb részének állat állománya még mindig nem elegendő nagy, a mi leginkább a takarmány hiányában leli magyarázatát. Pedig ha rétejinket jobban ápoljuk, ha vízlecsapolás, boronálás, trágyázás által azok termését fokozzuk, úgy mindjárt több takarmány állana rendelkezésünkre, s jobb és több állatot lehetne tartanunk.

A rétegek ősszel való trágyázására a Thomas salak ajánlható. A homokban többnyire gazdagabb és nedvesebb rétegek talajának magasabb savtartalma a Thomas salaknak nehezebben oldható foszforsav tartalmát is elég jól oldja. Szántóföldeken azonban a Thomas salak foszforsav tartalma sokalta nehezebben és lassabban oldódik, s ilyen helyeken határozottan előny nyújtandó a vízben oldható foszforsavat tartalmazó szuperfoszfátotnak, a mely vízben oldódván egyeletesen oszlik el a talajban, s így a gyökérszövet által teljesen kihasználódik. A nehezebben oldható Thomas salak foszforsava tartalmának sokkaltá csekélyebb

menyisége használható fel a növényzet táplálására egy és ugyanazon idő alatt, a mit bizonyít számos kísérlet azon eredménye hogy Thomas salak után csak fél olyan többlet éretett el mint a szuperfoszfát után. Természetesen salak és salak között is különbség van, s csak az a salak ér valamit, a melyik magas perzent citrátban oldható foszforsavat tartalmaz. A Thomas salak citrátban oldható foszforsavnak kétszer helyben Bubenben 12 krba kerül, a szuperfoszfát vízben oldható foszforsavának kg-ja ellenben körülbelül 23-23½ krba kerül a rendeltetési állomáson. Látszólag tehát a Thomas salak jelentékenyebben olcsóbb a szuperfoszfátnál s így a kérdés miért ajánlja e közlemény inkább drágább a szuperfoszfát használatát.

E kérdés eldöntésénél tekintetbe veendő mindenek előtt az illető növény fejlődési időszakának tartama. A tavaszi növények a miók a zab, árpa, cukorrépa, takarmányrépa stb. trágyázásánál a Thomas salak szöba sem jöhet, mert sokkaltá lassabban oldódik semhogy a rövid fejlődési időt igénylő tavaszi vetemények használatát vehessék. A tavaszi növények műtrágyázásánál tehát a szuperfoszfáttal a Thomas salak egyáltalán nem versenyezhet.

Az őszi veteményeknél ily határozottan nyilatkozni bajosabb, mert a jóval hosszabb ideig tartó vegetáció ideje alatt különösen ha a talaj homokos és hamus a dus Thomas salak is inkább oldódik. Középkötésű vagy éppen kötött talajokon azonban a szuperfoszfátnak határozottan előny nyújtandó, már csak azért is, mert részben azonnal oldódván, már ősszel megjavítja a vetéseket, a melyek így azután erőteljesebben mennek neki a télnek, s tavasszal is jobban fejlődnek. Főleg abban az esetben ha előzőleg az illető talaj csak istálló trágyát kapott s foszfor trágyázásban nem részesült a Thomas salak a leginkább esetben fog használnak járó eredményt felmutatni, az ilyen talajokon csak szuperfoszfáttal lehet kedvező eredményt ezzel is csak akkor, ha nagyobb mennyiséget adunk, nevezetesen legalább 40 kg. oldható foszforsavat hektáronként. Míg a jobb talajon holdankint 1 m m % szuperfoszfát biztosítja a jó ered-

ményt, addig a rossz kötött talajokon 2 m m is szükségeltetik hasonló eredmény elérésére. Részemről a Thomas salakali trágyázást csak olyan esetekben ajánlhatom, a midőn a talajt nagyobb mennyiségű reserve tápláló anyaggal akarjuk ellátni, így pl. luczer-nások készítésénél, a hol helyén van, hogy a Thomas salak több évre kihátván javítsa a termést. A gabona féléknél ellenben a gazda nem azért alkalmaz műtrágyát, hogy annak eredményét két három év múlva lássa, de látni akarja már a legközelebbi aratás alkalmával, ezt pedig a Thomas salakkal nem, hanem csakis a szuperfoszfáttal érhetjük el.

Az eddigi kísérletek azt bizonyítják, hogy Thomas salakból kétszer annyi kell mint a szuperfoszfátból s így a szuperfoszfát használata nem csak eredményesebb, de a legtöbb esetben tényleg is olcsóbb a Thomas salak használatánál. Függetlenül az illető terület s a gyár közötti távolságtól. Míg ugyanis a szuperfoszfát ára mindennél egyforma a meenyiben a szállítási költségeket a gyárak viselik, addig a Thomas salak ára a távolság szerint változik hazánkban pl. 2 frt 60 kr. — 3 frt 20 kr. között, a mely körülmény a szuperfoszfát javára nagyon megkönnyíti a számítást. Ha pl. a 18% citrátban oldható foszforsavat tartalmazó Thomas salaknak vagononkénti szállítási költsége 65 frt, úgy egy kg. foszforsav a rendeltetési állomáson 15. 8. 15 szazalék salaknál 16.4 kr. Ilyen helyen tehát Thomas salak miután kétszer annyi szükségeltetik belőle, mint a szuperfoszfátból ez utóbbinál tényleg is drágább.

Az előadottakból tehát az következik, hogy a szuperfoszfátot őszi alá is ugyanazon kiadással, de bizonyosan legalább kétszer akkora haszonnal lehet alkalmazni mint Thomas salakot.

Szerkesztői üzenetek.

V. J. urnak Szeged. Cikkeit köszönettel vettük. A lapot megindítottuk. Üdvözléssel!

Kíváncsi helyben. Hogy a nyomda árverés utján 1822 frt 90 krért üttett le, az tény. De hogy az új tulajdonos a nyomdai berendezéssel mitévő lesz, az előtünk is ismeretlen.

VALÓDI PÁRISI
HALHOLYAG ÉS GUMMI
tuczatja 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frt. Világhírű cég. Alapított 1881-ben.

Megrendelési cím:
REIF J. különlegesség, WIEN, I., Brandstätte 3.

Kivitelű árjegyzék ingyen zárt borítékban.

Specialista
Sérvkötőkben

Cs. és k. oszt. m. és belga k. szab. kitüntetett Brüsszel 1894. aranyérem és díszokmánnyal.

Keleti-féle sérvkötő

orvosi tekintélyek véleménye szerint a legkéleltesebb ezen nemben, nem csuszlik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja célszerű szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányait.

Ára: egyoldalu 6 frt — kétoldalu 12 frt. Gyáramban készülnek ezenkívül: műlábak, műkezek, műleges fűzők, gyencs tartók járó-és nyújtógépek, gummi gőrcsérharisnyák stb.

Megrendeléseket pontosan eszközöl:

KELETI J.
kötésész és orvossebészeti műszerész
BUDAPESTEN.

Főüzlet: IV., Koronaherczeg-utca 17. sz.
Gyár: IV., Rostély-utca 15. sz.

Nagy képes millenniumi árjegyzék ingyen zárt borítékban.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét a Szentesen, I. tízed 193. szám alatt lévő irodánkra fölhívni s tisztelettel fölkérni, hogy ha akár birtokszerzési, akár pedig betáblázott drágább kamatu adósságának kifizetése céljából rövid vagy hosszabb idejű törlesztéses

OLCSÓ PÉNZKÖLCSÖNRE

szüksége volna, hogy hozzánk, alólírott címhez teljes bizalommal fordulni méltóztassék, miután általunk az óhajtott olcsó pénzkölcsönhöz a lehető legrövidebb idő alatt juthat.

A tőkét nem kell külön törleszteni, miután a tőke és kamat együttesen törlesztetik és a meghatározott időre az egész adósság elfogy.

A készpénz kölcsönök 3½%, 4%, 4½% és 5% kamatra kaphatók, megfelelő tőketörlesztéssel 10 évtől 50 évig terjedő visszafizetés mellett.

Előleges költség nincs semmi.

Szükséges iratok: telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv, adókönyv.

Ragadja meg tehát minden birtokos az alkalmat, hogy régi, drágább kamatu adósságait az általunk följánlott olcsóbb kamatu kölcsönrel fölcserélje, hogy minél előbb szabaduljon a súlyos terhektől.

Tisztelettel

BANK- és JELZÁLOG-KÖLCSÖN-ÜZLET
SZENTESEN, I., 193. Szathmári lisztkereskedő házában.

HIRDETMÉNY.

Ezennel közzirré tételik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyministerium, ellenőrző közegei utján, az Első magy. kir. szabad. Osztálysorsjáték I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgáltatta, azok a föelárusítóknak elárusítás végett kiadattak.

A Magyar Királyi Pénzügyministerium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A MAGY. KIR. SZAB. OSZTÁLYSORSJÁTÉK SORSOLÁSI TERVE. 100,000 sorsjegy, 50,000 nyeresemény.

Első osztály BETÉT 12 KORONA Huzás: 1897. november 11 és 12.		Második osztály BETÉT 20 KORONA. Huzás: 1897. deczemb. 10. és 11.		Harmadik osztály BETÉT 32 KORONA. Huzás: 1898. január 4. és 5.		Negyedik osztály BETÉT 40 KORONA. Huzás: 1898. január 26. és 27.		Ötödik osztály BETÉT 32 KORONA. Huzás: 1898. február 16. és 17.		Hatodik osztály BETÉT 24 KORONA. Huzás: 1898. márczius 9-től április 6-ig.	
Nyerem.	Korona	Nyerem.	Korona	Nyerem.	Korona	Nyerem.	Korona	Nyerem.	Korona	Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000	1.000,000 korona.	
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 á	30000	1 á	30000		
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 á	20000	1 á	20000		
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 á	15000	1 á	15000		
3 á	2000 6000	3 á	3000 9000	3 á	10000 30000	3 á	10000 30000	3 á	10000 30000		
5 á	1000 5000	5 á	2000 10000	5 á	5000 25000	5 á	5000 25000	5 á	5000 25000		
8 á	500 4000	8 á	1000 8000	8 á	2000 16000	8 á	2000 16000	8 á	2000 16000		
30 á	300 9000	20 á	500 10000	10 á	1000 10000	10 á	1000 10000	10 á	1000 10000		
50 á	100 5000	60 á	300 18000	70 á	500 35000	70 á	500 35000	70 á	500 35000		
2900 á	40 116000	3900 á	80 312000	4900 á	130 637000	3900 á	170 663000	3900 á	200 780000		
3000 ny. Kor. 240000		4000 ny. Kor. 477000		5000 ny. Kor. 898000		4000 ny. Kor. 934000		4000 ny. Kor. 1061000			
BEVÉTEL			MÉRLEG						KIADÁS		
10000 sorsj. I. oszt. á kor. 10		1000000	3000 nyeresemény I. oszt.	240000							
97000 sorsj. II. oszt. á kor. 18		1746000	4000 nyeresemény II. oszt.	477000							
93000 sorsj. III. oszt. á kor. 30		2790000	5000 nyeresemény III. oszt.	898000							
88000 sorsj. IV. oszt. á kor. 38		3244000	4000 nyeresemény IV. oszt.	934000							
84000 sorsj. V. oszt. á kor. 30		2520000	4000 nyeresemény V. oszt.	1064000							
80000 sorsj. VI. oszt. á kor. 22		1760000	3000 nyeresemény VI. oszt.	9550000							
Kor. 13160000			50000 nyer.		Kor. 13160000						
											E 480 nyeresemény közül utoljára ki-huzott kapja a jutalmaditját.
											Nyer. 1 á 600000 600000 Kor. 1 á 400000 400000 nyer. 1 á 200000 200000 1 á 100000 100000 1 á 60000 60000 1 á 40000 40000 2 á 30000 60000 3 á 20000 60000 20 á 10000 200000 50 á 5000 250000 400 á 2000 800000 720 á 1000 720000 1000 á 500 500000 27800 á 200 5560000 30,000 nyer. és díj 9.550,000

Az I. osztály huzása 1897. november hó 11. és 12-én lesz. A huzások a magyar királyi ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek, a Vigadó termeiben. Sorsjegyek a magy. kir. szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest, 1897. október 1.

A magy. kir. szabad. Osztálysorsjáték
IGAZGATÓSÁGA.
Lónyay Hazay.

Levél
Irodai
Szűrő
Virág
Itató
Szines
Karton
Arany
Szines
Stambil
Antraczen
Gallus
Másoló
Austria
Radir
Ragasztó
Demmel
Harthmut
Rtáraság
Szines
Ács
Fa
Nickel
Csont
Jokai
Wekerle
Aluminium
Fillér
Reklam
Zóna

SZILBER JÁNOS
könyvkereskedésében.

nagy választékban kapható

TINTA,
GUMMI,
CZERUZA,
TOLLSZÁR,
FOIL,

I. magyar királyi szabadalmazott
OSZTÁLYSORSJÁTÉK

A magyar kir. osztálysorsjáték
50.000 nyereseményének jegyzéke.

A legnagyobb nyeresemény a játék-terv 9. §. szerint
1.000,000 korona
Egy millio

A nyeresemények különleges beosztása a következő:

Nyeresemények	Korona
1 á	600,000
1 á	400,000
1 á	200,000
2 á	100,000
1 á	90,000
1 á	80,000
1 á	70,000
2 á	60,000
1 á	40,000
5 á	30,000
1 á	25,000
7 á	20,000
3 á	15,000
31 á	10,000
67 á	5,000
3 á	3,000
432 á	2,000
763 á	1,000
1238 á	500
90 á	300
31700 á	200
3900 á	170
4900 á	130
50 á	100
3900 á	80
2900 á	40

50000 ny. és jutl. 13.160,000 kor.
összegeben, mely 6 osztályban sorsol-
tatik ki.

Az 1897. év február hó 27-iki törvény szerint a kis lutri megszűnik és ezen osztálysorsjáték által pótolatik. Németországban ezen nemű sorsjáték már 100 év óta fennállanak és az illető sorsjegyek eladattak. Nálunk magyarországon is emelkedik iránta az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos kezekben van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne késniük.

A magyar osztálysorsjáték áll:

100.000 és 50.000
eredeti sorsjegyből és pénznyereseményből

A nyerési esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lutri, vagy egy igérvény vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mindenki nyujtsa kezét a szerencsének viszonyaihoz képest.

Az összes 50.000 nyeresemény a mellette álló nyeresemény jegyzékből látható; ezen nyeresemények 6 részben lesznek kisorsolva és a nyerő sorsjegy készpénzben kiűzettetik.

A sorsjegyek ára az első huzáshoz:

6 frt egy egész eredeti sorsjegy
3 frt egy fél
1.50 frt egy negyed
0.75 frt egy nyolczad

A huzások a fővárosi vigadó épületében nyilvánosan történnek a m. kir. kormány fölügyelete alatt és egy kir. közjegyző előtt. A huzásnál mindenki jelen lehet.

Mi üzlethelyiségünkben elárusítjuk vagy utánvételt, vagy az összeg postautalványnyali beküldése ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevét azonnal feljegyezzük és vevőink minden egyes huzás után megkapják a kimerítő sorsolási jegyzéket. Rendelményeket f. é. október hó 9-ig fogadunk el.

TÖRÖK A ÉS TÁRSA
a magy királyi szabad. osztály-sorsjáték föelárusító,
BUDAPEST, VÁCZI-KÖRÚT 4./P. SZ.